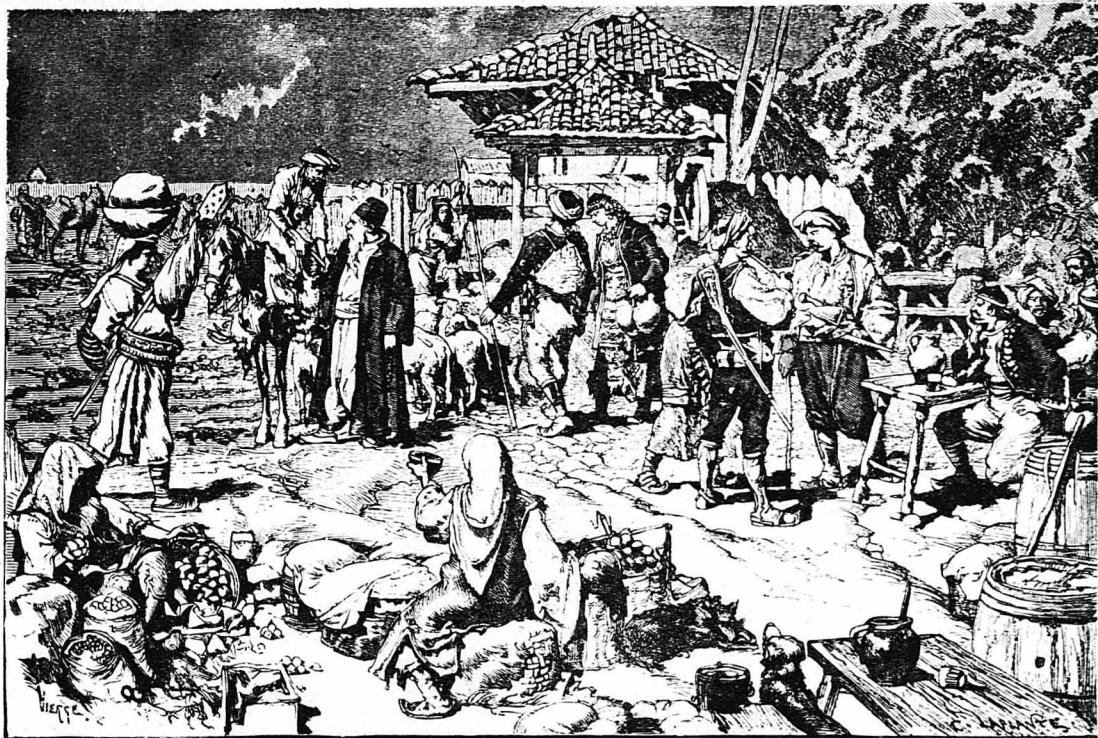

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Χωριατικό πάνηγύρι ἐπί Τσουρκοχρατίς

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

TOY DANIEL RICHE

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

I

Η παύσιτσις της "Ολεμός είχε τελειώσει καὶ τὰ πλήθη στρυμονότωνσαν στὶς πόρτες τῆς ἔποδαν. Οἱ λόγοι, ἀνάβοντας τὰ σγάρατοὺς, ἀνασήκωνταν τοὺς γκαζάδες τῶν ἑπανωφορῶν τον, ἐνῷ ἡ περίεις, μηγὶλές τύλιγόντουσαν στα γονωμάτα τον, γιατὶ ἡ γειωνιάτης αὐτὴ νύται ἦταν ἔξαρτην φυγῆν. Οἱ ἄντες φυσάσθε ἄγριος καὶ τὸ χιόνι, πέφτοντας ἀδάστα, στροβιλίζοντας στα νηφάδες, σκεπάζοντας μὲ τὸ λεπό του σάδανον τὰ πάντα.

"Ενα δενγάρι ἀποσπάστησε σὲ μιὰ στηγανή ἀπὸ τὸν ἄλιον δευτέρας καὶ στάθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα περιστόλιο, στὶς σκάι. Ἐπειτα ἀπὸ λίγα λεπτά, ὁ κύριος εἶπε ἀντιπόμονος στὶς σύντροφοι του:

— Αὐτὴ ἡ ἀργοτοιχία εἶνε ἀδικιαλόγητη... Γύρισε μιὰ στηγανή, ἀγαπητή μου φίλη, στὸν πρεσβύτερο, γιὰ νὰ δῷ μητρος φαντασία τὸ αμάζι.

Καὶ διενθύνηκε πρὸς τὴν ἔποδα, ἐνῷ ἡ κούρα διενθύνοταν πρὸς τὸν μερχύλο προθάλαμο του δευτέρου, γιὰ νὰ φύλαχῃ ἀπὸ τὸ κρῦο.

Φωτισμένη ἀπὸ τὴν ἀρθρονύμη φώτη τῆς αὐδούσης, ἡ νέα γυναῖκα, μὲ τὴν ἀπὸ πρόσωπο βελούδο τοναλέττη ἐστερίδος, προσεύκλεψε ὅλων τὰ βλέμματα. Ἡταν ἐκτάκτως δόμα καὶ κομψή. Τὰ χρυσόσανθα μαλλιά της ἐλασσίωναν ἓνα ψειλάτρευτο πρόσωπο, τὸν ὅποιον τα εἰνένεια καὶ λεπτὰ χωρακτηριστικά ἀνέδιδαν γλυκότητα καὶ χάρη. Τὰ φαρνγάλασα μάτια της ἐλαυνταν μὲ μιὰ λίμνη ἀγνότητος, ἡ ὅποια ἐναρμονίζεται δαμαστά πρὸς τὴν ἀποτὴλ λειζότητα τοῦ προσώπου της. Τὸ στόμα της φανέρωντας ἐξαρτητική ενισθησία καὶ, γενινῶς, δλόπληρη ἀνέδιδε μιὰ ἐξαρ-

τική γονεία καὶ μιὰ ἔκτι ἀκατανίκητη.

Ἐντομεταξὶδ ὅμως, ἡ ἀθόντα στράτιγη ἐξαπολούθουσε ἐπὶ ἀδειάζοντα στρατιώτη, δού νέον κοντύτωναν ὃς τὸ λαυτὸ τὰ γονωτῶν ἐπανορφόμενος τοὺς καὶ κονέντιαζαν δυνατά, διπάν τὸν ἀπὸ αὐτοὺς, βλέποντας τὴν νέα γυναῖκα, εἴτε στὸ σύντροφο του :

— Κόπτα λοιπόν, ντὲ Βιωτράς, τὰ όμωα πον είνε ἀτή ἡ νέα...

— Γιά νά δοιε... απάντησε ὁ ντὲ Βιωτράς, ἔνας γηήλος νεός, μὲ μαραίνοντα πάροιστο, ποι φανέρωντας ὅτι ἡταν τύπος Παρισινού γλεντζέ.

Μά μοις τὰ βλέμματα του ἀντίρρεσαν τὴν ἄγνωστη χλέμμαστα παρθέδους καὶ τὰ γελή του σάλεων νευρικά :

— Τὴν ζέρω, εἴτε μὲ σιγαλή φωνή.

— Η φωτιάλεσε τὴν λοιπὸν να πάρουμε μαζὶ τὸ σουτέ, τοῦ προτείνε τότε ὁ σύντροφός του.

Γιά μιὰ στηγανή, ὁ ντὲ Βιωτράς στάθηκε διστακτικός, "Ἐπειτα, ἔξαρφα, διενύνθησε πρὸς τὴν νέα γυναῖκα,

— Τὶ κάνετε, δεσποτίν Πολάνδη ντε Βολόζ; τίς φινύρισε σ' αὐτή.

Ἐξείνη γύρισε πάσιον ἀπότομα, μά, μολὺς ἀντίρρεσε τὸ σενομιλητή της, ἔθγαλε, τρομαγμένη, ἔνα: «Ἄ λι καὶ θέλησε ν' ἀπομαρτυρθῇ.

— Μή φεύγετε, τῆς εἴπε τότε αὐτός, ἥψφοντας τὴν φωνή του. Εἶνε πολὺς καιρός που δὲν είχα τὴν εὐχαριστίσι μὲ σᾶς δύο, δεσποτίν ντε Βολόζ.

— Κύριε, τὸν δίεκοφε νέα γυναῖκα μὲ περιφάνεια, λέγομα καὶ γνία ντε Φίλερ καὶ σᾶς παρασκάω νά μὲ ἀφήσετε.

— «Ω! Ξέρω πόσ παντερτίκατε... Ἐφρόντισαν νά μὲ πληροφορήσουν σχετικώς, τῆς εἴπε εἰδωνικοῦ νέος. "Ενας ἄλιος ωδήγησε στὸ βωμὸ ἔκεινη ποὺ ἦταν ἡ μηνοτή μου...

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἡ φωνή του ἔτρεμε ἀπὸ θυμό...

— Κύριε, αὐτή ἡ σιγήτησι δὲν ἔχει ἐδοῦ τὴν θέση της, τοῦ ἀπάν-

γιομένος, μιλώντας μὲ δυσκολία, τὰ προσθήκητά λόγια ποὺ είπατε χθες τὸ βράδιο, είνε ἀληθῆνά;

‘Ο ντε Βιτρώας χλώμασε τοφερά καὶ φωνόταν σάν νά δίσταξε, στην ὑπερτάτη ἐξεινή στιγμή, ν’ ἀπαντησι...’

— ‘Ἀπαντήσο, ἔπεινε ό ἐτοιμοθάτος. Ή τινή της σιζύγου μου ποὺ δάπται.

Μιὰ ἀστραπή λύστας πέρασε ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ ντε Βιτρώας καὶ δὴ ἄπιος συναρπάτης, χωρὶς νά σεβαστή ὅπτε τὸ θάνατο, εἰπε μὲ στοιχιγή φρονή:

— ‘Η σινέγρος σας φέρθηκε ἀπέναντι μου σάν ἔνα ἄμυντό κούτσι !

‘Ο σινέγρος τῆς Ρολάνδης ἔβγαλε τότε ἔνα “Ωχ” γεμάτο δύνη καὶ λιτωθύμησε.

··· Ο κ. ντε Φλέρ είχε μεταερθῆ πρὸς μᾶς ώρας στὸ στάτι καὶ βοσκότας ἥσταλμένος στὸ κρεβάτι του χρωὶς νά κάνῃ τὴν παραμορφή κάνησ. Ή λαχανασμένη του ἀναντοῦ περνώτος σφυριγχή ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σφριγένα του δόντια καὶ λίγο αἷμα ἔβγαλε ἀπ’ τὸ στόμα του καὶ κύλισε στὸ σαργάνι του.

‘Η γναίκα του ἀπέλασμένη, καθόταν στὸ πλευρὸν του, καλάσσας τον μὲ τὰ ποὺ γίναντα ὀνόματα καὶ ἔχορπιζοντας τὸν νά της ἀπάντηση.

Είχε καὶ ἀπὸτὴ ὑποφέρει τοφερά δύλωληρη τῇ νύχτα, προαισθανόμενή την τροφερή δινοτική ποὺ ἔμειλε νά τη γειτήση.

‘Ἄσχρα, σε μιὰ ὑπερτάτη προστάσια, ὁ ἐτοιμοθάτος ἀναστριψθήκε καὶ, καρφώνοντας τη μάτια του στὴ Ρολάνδη, ἔψιθε :

— ‘Ο κ. ντε Βιτρώας ήταν ἑραστής σας !... Καταφαίνεται !... Καταφαίνεται !...

Μιὰ ἔνα κύμα αἴρατος ἔχενθηκε ἀπὸ τὸ στήθος του, ἔνας ἀπόρος σόκαρνος πετάζεται ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ σωματίστηκε νερός στὸ κρεβάτι του.

Μπράς σ’ αὐτὴν τὴν ἀδημα κατάστη, ή Ρολάνδη, τοφεράμενη, διποιχούσσως ταλαντερεμένη ὡς τὸν τούχο, ὅπου καὶ γτίησε δινατα. Εξαντλημένη καθὼς ήταν, ἔπεισε κάποιο, ενῷ ἔνας λιγμὸς τῆς ἔτηνε τὸ λαμπό !...

Ι Ι

Τὸ δωμάτιο, ὅπου ὁ κ. ντε Φλέρ βρισκόταν τῶσαν νερός, φωνάτων ἔρμο. Μιὰ σιντική τάφρος ἀπλούστατη σ’ αὐτὸ πένημη καὶ ἀπέλειτο.

‘Ωστόσο, μπράς σ’ ἔνα προσεγκυτήριο, τοσικόμενη στὰ δύο μᾶλλον παρὰ, γνωστούσην, μὲ τὰ γαραστριστικά της ἀλλοιώμενα ἀπὸ τὴν οδηγή, μὲ τὰ χέριαν ἡραμένα, ή Ρολάνδη τὸ προσεγκύτων στὸ θέλο, στὸν ὅποιον ἐπίστενε βαθεῖα καὶ ὁ δότος τοσού τὴν είχε κάνει νά ἴστρεσθη.

Κανεὶς δὲν είχε πάει νά της πειραμάτησε... Κανεὶς δὲν είχε πάει νά φτιηση τί κάνει αὐτή, ή σινγρά τοῦ μήνατος... ‘Ολοι ὑπέτρεψαν ἀπὸ τὴν αὐτήν του πάτησην στὸν Βιτρώα στὸν ἐτοιμοθάτο, τὴν θευροδόσαν ἔνοχο καὶ τὴν κατηγορούσαν γιὰ τὸ θάνατο τοῦ σινέγρου της.

‘Διαβάσα μὲ σπληγή σκεψις πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της.

— ‘Α! φινόρις, αὐτὸς, αὐτὸς ὁ ἄθλιος, ἀφοῦ σκότωσε τὸ σινέγρο μου, ἀφοῦ μὲ συκοφάτησε γιὰ νά ικανοποιήσῃ τὸν προσθετικόν εἶγοντα του, νά έχη τόσα τούχα ειπωτισμένος...’ ‘Α! οη !... Δὲν τὸ θέλω αὐτό !...’ ‘Αφοῦ ὁ Θεός μὲ κτυπάει, αφοῦ ὁ κόσμος μ’ ἔγκατατείται, θὰ ἔχεικηθόν καὶ ἔγω μόνη μου !...

Τότε, μὲ κνήσεις νευρικές, σχεδὸν ἀσυνείδητες, ἔφοινε ἔνα ἔπανωφόρο στὸν ὄώμονα της, κατέβησε τη σκάλα γρήγορα καὶ ἀρχότας νά τρέχῃ στὸ δρόμο, σκοντάφοντας στοὺς διαβάτες, οἱ διοῖσι ἔξαγινομένοι τὴν ἔκπτωσαν.

‘Οταν ἔπιπτε στὸν ἀρχιμόδιο 27 τῆς ὁδοῦ Ταμπτόν, μπήκε μέσα ἀποφασιτικά, ἀνέβησε τὴ σκάλα καὶ γτίησε σ’ ἔνα κοιδόνι.

— ‘Ενας ὑπρέπεις τῆς ἀνοίξης μάρεσ.

— ‘Ο κ. ντε Βιτρώα καθέται πάντοτε ἔδω : φάτσε.

‘Ο ντετρέπτης τῆς ἀπάντησης κατασκαπιά καὶ τὴν ἔμπταση μέσα σ’ θα κομψό κατανιστήσω. Εμείς πέντε λεπτά, ἀναστηνόντας βοτέρα ἀπὸ τὸ γρήγορο δρόμο της, ἀναμπλασμένη καὶ σφίγγοντας τὰ χέρια της ἔνα γιαντανέκυο μαχαίρι, μὲ τὸ ὅποιο είχε προτίστει νά ἐφοδιαστῇ ἀπὸ τὸ σπίτι της.

‘Αναστριψθόντας ἔνα παρατεταμα, οἱ Βιτρώας μπήκε μέσα, φρογύντας ἔνα κομψό κοστούμη τοῦ σπιτιοῦ καὶ καρμογέλοντας μὲ τὴν ἰδία μὲν γυναίκα ή χρώ βρέθηκε κοντά του.

— Μ’ ἔνα πήδημα, — Σεῖς ! ἔκεινος τοφεράμενος.

— Ναι, ἔγω !... ‘Α! δέγ μὲ περιμένατε βέβαια !...

— Μά... ἔτρωλισε ἔκεινος.

— Κύριε ντε Βιτρώα, φρονάσε ή Ρολάνδη, διαπολέστε τὸ ποὺ βρέθηρο δηγκλίμα ! Είστε ἔνας ἄπιος, ἔνας δολοφόνος.

— Καί, ἔξω φρενών, ἀσυγκράτητη, ὅρμησε ἀπάνω του καὶ μ’ ἔνα δινατό κεντήμια τοῦ ἔχωσε ὡς τὴν

ΓΙΑ Η ΜΑΝΑΒΕΤΕ ΚΑΙ Η ΔΙΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

· Η γνώμη διαφέρων συγγραφέων γιὰ τὰ μυστικά. Τί έλεγε ο Μ. Αλεξανδρός. Κεφίμο τῆς γλώσσας !... ‘Η σύνδρομηναῖτε καὶ οι... γυναικάνορες του Λαφροντάν. Ο ξενόντες νίδιοι τοῦ Πατρικίου καὶ τοῦ μυστικοῦ τῆς Συγκλήτου. Η Ρωμαΐς δέσποινες ἀνάστατες. Γυναικεσσυλλαλητηριο !..

Ἐπει τέχνα ἀπαύτια τὸ νά μην κρατήσῃ κανεὶς ἔνα μιστικό ποὺ τοῦ ἐμπιστεύονται ; Ίδοι τὸ ἔρθριμα !

‘Ο περιφόρις Λαφροντών λεπά κάποιο δὲν είνε κανεὶς ὑποχρεωμένος νὰ φύλάξῃ τα μυστικά τῶν ἄλλων !...

· Πώς ἔχετε τὴν ἀζώσια, γνάστε, νὰ φύλάξουν οἱ ἄλλοι ἔνα μυστικό σας, αφοῦ σεῖς οἱ ίδιοι δὲν πορεύετε νά τὸ φύλάξετε κλεισμένο στὰ καταβάθμα τοῦ μυαλοῦ σας ;...

· ‘Εκείνος ποὺ δὲν κρατάει ἔνα μιστικό ποὺ τοῦ ἐμπιστεύονται, έλεγε ο Μ. Αλεξανδρός, είναι ἔνας ἀνθρώπος χωρὶς την. Αν προδίδει τοῦ μυστικοῦ μὲ τὴν επιδοτίαν να κερδίσῃ γνωμικά, είνε κακοίσθιος καὶ η μονή τιμωρία ποὺ πορεύεται να τοῦ ἐπιλήθη είνε νά του κορώνη τὴ γλώσσα.

Πολλοί κατηγορούν τὶς γυναῖκες διὰ τὸ δέν μποροῦν νὰ κρατήσουν καθόλου τα μυστικά τῶν ἄλλων, οὗτε τὰ ίδια τοῦ μυστικοῦ. Καὶ ουσία οἱ Λαφροντάν είναι σχετικώς :

· ‘Σέργου ἔνα σιρό δάνδρο, οἱ όποιοι στὸ δημητρίου την πρώτης τῶν μυστικών είνε γυναῖκες, καὶ πολλές γυναῖκες που είναι ανδρες !...’

Κάποτε ο Ρωμαίος πατέριος; Πατέριος πῆρε μαζὶ του στὴν Συγκλήτο καὶ τοῦ τοποῦ, που ἤταν διόδειοι εἶναι.

Στὴν σπειδεῖσα μῶνος ἔκεινη ετεύχει τὴν Σύγκλητο νὰ σινεψητῇ σπουδαῖα μυστικά τοῦ Κράτους, χωρὶς οἱ συγκλήτικοι ποὺ προσεζοῦν τὴν πρωτούσια τοῦ μυροῦ. Οταν τὸ ἀτέλητησαν ωμοὶ, ήταν αργά. Ωστόσο ο μυρός τοὺς διτεσχέν νά μη φανερώσῃ τα μυστικά που πορεύεται.

Οταν ἔγινε ομος στὸ σπίτι του, η μητέρα του τὸν ἐφώτησε περιεργή :

— Λοιτόν, τι σινεψήστησε σήμερα η Σύγκλητος ;

— Δὲν μπορώ νά δοῦ πολ, τῆς ἀτάντησης ὁ γνώμης της.

— Μάτα ! έφονται οι μητέρα του. Εγώντες καὶ μυστικά;

— Άγριες πολλοί των μηχανών νὰ τὸν φορεσθεῖν, νι τον πλέξην με κακέ τρόπο, ὡς που στὸ τέλος τοῦ μαρούσιου της είτε :

— Λοιτόν, μητέρα, η Σύγκλητος σινεψήστησε γιὰ ενα νέο νόμο, που προστίθεται να γηραστεῖ καὶ που πορεύεται να μεινή μυστικός διότι νά γηραστήσῃ.

— Ην νοούντε εἶνε αδέτας, πατέρι μου ;

— Νά πολύν ο καθέ αδέτας διό γυναίκες, περασαίδ, όμοιος, μητέρα, νά μην τὸ πήδην της Συγκλήτου.

— Καίτα, καίτα, είτε η μητέρα του.

Μόλις ουσίος ἔφυγε ὁ γνώμης της, ἔτρεξε στὸ σπίτι μᾶς ἀλλά την πατέρισσα, φυλακίας, φυλακίας της, που βρισκόταν ως τὰ ἄλλες φύλακες της, και τοις ἀνηγγείλει τὸ μεγάλο μυστικό.

Ἐπειτα πέτο διό δρες ὡς μῆτρας η Ρωμαΐς είχαν μάθει τὴν ειδοποίηση. Καὶ επειτα διό μάλιστα μά νόμο, μά μεγάλη διαδήλωσης ἀπὸ Ρωμαΐς διστογένεις, μὲ ἐπι κεφαλή της γυναίκα τοῦ Πατριού, έφτασε ἔξω ἀπὸ τὴν Σύγκλητο οθόλιαζόντας τα διαμαρτυρούμενοι.

Οι σηγκλήτοι ρύγκαν ἔξω φωτωντας τὶ σιμβανεῖ.

— Λέν δέλοντας νά φριστετε αὐτὸν τὸν τιρανικό νόμο ! έφρωντες μὲτα την πρώτη της προστοθή, ἐπένθεσε αὐτό τὸ γέμμα.

— Δὲν ἔργουν τὶ λέτε, τοὺς ἀπάντησην οι πατέριοι. Τί πελάδεσσες εἶνε αὐτές ; Τρελλαθήκατε ;...

— Τά ζερρωμε... Τά ζερρωμε... σύδριαζεν πάλιν τὸ θηλυκά μάς παραφύσαντο ύπαντο τὸ Πατριόν.

“Εστειλαν τότε καὶ ἐφώναζαν τὸ γνώμη τοῦ Πατριού, ο πόπος τοὺς τοῦ πατέρης της γεργούτον, ἐπένθεσε αὐτό τὸ γέμμα.

Τότε τη Σύγκλητος ἔφηρες ἔνα νόμο, διά τοῦ διστογένειας που παρενέβησε στὸ συνέδριοστας της. Γινόταν μόνον έξαρσετις γιὰ τὸν ἔχειμο γιὰ τὸν Πατριόν.

Ιανὴ τοῦ ποταμούντος μαζάρι μεο τὴν καρδιά.

‘Ο Βιτρώας έπεισε ἀμέσως κάποιο, βγάζοντας μά πιγμένη κραυγή, μά κραυγή λόντας, πόνον, δανάτον !...

‘Η Ρολάνδη τὸν κύπταντο γιὰ την καρδιά της πρός τὸν οιστόν, μὲ ἀρδέα καὶ, επειτα, ἐφύνοντας τὰ χέρια της πρός τὸν οιστόν, ἀρχίστι να γελάν μ’ ἔνα γέλιο τροματικό, ἀπάντω.

‘Οταν οι ντετρέπτες ἀμύνονται τὸ δόρυθα, την ειδαν τὰ ποιητικά.

DANIEL RICHE

